

Αριθμός 1341

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ
2001 ΕΩΣ 2020

Η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής «η Έφορος»), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται δυνάμει του Άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 έως 2020 (εφεξής «ο Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη Απόφαση σε σχέση με το Μέτρο Ενίσχυσης που τιτλοφορείται:

«Σχέδιο Κυκλικής Οικονομίας στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ)».

Βάσει του εδαφίου (3) του Άρθρου 10 του Νόμου «Κανένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του Άρθρου 9Α δεν τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από την Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που η Έφορος επέβαλε στην εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) απόφασή της».

Α. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 20 Φεβρουαρίου 2024 η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κοινοποίησε στην Έφορο προσχέδιο Μέτρου Ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο Κυκλικής Οικονομίας στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ)» (εφεξής «το Μέτρο»). Μετά από αλληλογραφία με το Γραφείο της Εφόρου, αποστάλθηκε αναθεωρημένο κείμενο στις 29 Φεβρουαρίου 2024, στο οποίο βασίστηκε η παρούσα Απόφαση της Εφόρου.

Β. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ

1. Αρμόδια Αρχή:

Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (εφεξής «η Αρμόδια Αρχή»).

2. Περιγραφή:

Το «Σχέδιο Κυκλικής Οικονομίας στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ)», στοχεύει στην στήριξη των υφιστάμενων και νέων μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω ενίσχυσης νέων επενδύσεων Κυκλικής Οικονομίας ούτως ώστε καταστήσουν τα προϊόντα τους, τις παραγωγικές τους διαδικασίες και τις επιχειρηματικές τους πρακτικές πιο φιλικές προς το περιβάλλον.

Το Μέτρο θα παραχωρήσει χρηματοδοτικές ενισχύσεις σε ΜμΕ πάνω σε καθορισμένες επιλέξιμες δαπάνες που θα αφορούν στην μετάβαση ή και την έναρξη λειτουργίας μιας επιχείρησης στη βάση ενός κυκλικού επιχειρηματικού μοντέλου.

3. Στόχοι:

Το Μέτρο αποσκοπεί στους ακόλουθους στόχους:

- Ενίσχυση του βαθμού κυκλικότητας των επιχειρήσεων και η μετατροπή του μοντέλου λειτουργίας μιας επιχείρησης σε κυκλικό.
- Η βελτίωση του σχεδιασμού των προϊόντων για δημιουργία προϊόντων που επισκευάζονται ευκολότερα ή είναι πιο ανθεκτικά για εξοικονόμηση πολύτιμων πόρων.
- Η προώθηση καινοτομιών που προσδίδουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και παρέχουν ένα επίπεδο προστασίας για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.
- Η παροχή στους καταναλωτές καινοτόμων και μεγαλύτερης διάρκειας προϊόντων, τα οποία παρέχουν εξοικονόμηση χρημάτων και βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

4. Ενωσιακή Νομική Βάση:

Το παρόν Μέτρο βασίζεται στον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) αριθ. 651/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης¹, (εφεξής «Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014») όπως έχει τροποποιηθεί. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Επιπρόσθετα το ίδιο Μέτρο θα εκδοθεί για διαφορετικές επιλέξιμες δαπάνες, με βάση τον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) αριθ. 2023/2831 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας» (De Minimis)² (εφεξής «Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831») και όλες του τις τροποποιήσεις / διορθώσεις. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2030.

Οι πιο πάνω Κανονισμοί της Επιτροπής θα ισχύουν και θα εφαρμόζονται με τις εκάστοτε τροποποιήσεις τους.

5. Εθνική Νομική Βάση:

Το Μέτρο θα εγκριθεί με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από την έκδοση και δημοσίευση της παρούσας Απόφασης της Εφόρου στην επίσημη εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Το Μέτρο περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) Κύπρου για την περίοδο 2022 – 2026 και θα χρηματοδοτηθεί από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), στο πλαίσιο του Μέτρου C3.1R4.

6. Δικαιούχοι:

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι νέες ή υφιστάμενες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (εφεξής «ΜμΕ»), όπως αυτές ορίζονται στη ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 6^{ης} Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων

¹ ΕΕ L 167 30.6.2023, σ. 1

² ΕΕ L, 2023/2831, 15.12.2023

επιχειρήσεων³, που βρίσκονται εγκατεστημένες ή θα εγκατασταθούν στην Κύπρο, εξαιρουμένων των περιοχών στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο λόγω της Τουρκικής εισβολής.

Οι ΜμΕ είναι οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα Ι του Οδηγού του Μέτρου, όπως επίσης και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, και εμπίπτουν στην κατηγορία των ΜμΕ, σύμφωνα με το Άρθρο 2 «Ορισμός ΜΜΕ» του εν λόγω Παραρτήματος.

Από το σχέδιο εξαιρούνται οι ΜμΕ των οποίων οι δραστηριότητες τους σχετίζονται με:

- Τομείς της Αλιείας και της Υδατοκαλλιέργειας και
- Παραγωγή οίνων και ξύδι από οίνο που περιλαμβάνονται στο Μέρος ΙΙ του Παραρτήματος VII του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013⁴.

Ανάμεσα στις ΜμΕ που εξαιρούνται από το Μέτρο συγκαταλέγονται οι εξής:

- Οι προβληματικές επιχειρήσεις όπως ορίζονται στο Άρθρο 1, σημείο 4, στοιχείο γ (1.4.γ) και Άρθρο 2, σημείο 18 (2.18) του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 651/2014.
- Οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, η οποία κήρυξε μια ενίσχυση παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το Άρθρο 1, σημείο 4, στοιχείο α (1.4.α) του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
- Οι επιχειρήσεις για τις οποίες έχει κριθεί με οριστική δικαστική απόφαση ότι έχουν διαπράξει πράξεις απάτης, δωροδοκίας, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και άλλες πράξεις, όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 136 παράγραφος 1(δ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1046⁵ (εφεξής «Δημοσιονομικός Κανονισμός ΕΕ»), δεν δικαιούνται χορηγία στα πλαίσια του παρόντος Μέτρου εκτός και αν έχουν παρέλθει πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία των ως άνω αποφάσεων ή διαφορετική χρονική διάρκεια αποκλεισμού που τυχόν καθορίζει η ίδια η οριστική δικαστική απόφαση. Η ως άνω διάρκεια αποκλεισμού περιορίζεται στα τρία (3) έτη, εάν αυτή δεν καθορίζεται διαφορετικά σε οριστική δικαστική ή, κατά περίπτωση, διοικητική απόφαση, στην περίπτωση που νομική οντότητα έχει διαπράξει πράξεις οι οποίες εμπίπτουν στο πλαίσιο των περιπτώσεων αποκλεισμού⁶ που ορίζουν οι παράγραφοι 1(γ), (ε) και (η) του Αρθρου 136 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.
- Οι επιχειρήσεις στις οποίες εγκρίθηκε οποιαδήποτε επιχορήγηση από άλλο Μέτρο Ενισχύσεων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

7. Διάρκεια:

Η διάρκεια εφαρμογής του Μέτρου θα είναι η περίοδος 2024 - 2026.

Οι αιτήσεις από τους Δικαιούχους θα υποβάλλονται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο που θα ορίζεται στη σχετική Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων, η οποία θα ανακοινωθεί από την Αρμόδια Αρχή και η προθεσμία υποβολής τους θα οριστεί από την Αρμόδια Αρχή εντός της διάρκειας εφαρμογής του Μέτρου ή μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, όποιο από τα δύο επισυμβεί πρώτο.

8. Προϋπολογισμός:

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου είναι €14.400.000,00.

9. Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

Οι γενικές κατηγορίες δαπανών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση στο παρόν Μέτρο και που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της επιχείρησης, είναι οι ακόλουθες:

- i. Καινούργια μηχανήματα και άλλος εξοπλισμός
- ii. Καινούργια Οχήματα

Η ένταση επί των πιο πάνω επιλέξιμων δαπανών ανέρχεται στο 50%.

Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που θα χρησιμοποιούνται, θα υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) δεν θα αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη και ως εκ τούτου δεν θα λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών.

Τα πιο κάτω δεν θα θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες και δεν θα χορηγείται οποιαδήποτε ενίσχυση για αυτά:

- i. Μεταχειρισμένα ή επισκευασμένα μηχανήματα και εξοπλισμός ή / και ανταλλακτικά για επιδιόρθωση υφιστάμενων μηχανημάτων.
- ii. Έπιπλα και εξοπλισμός γραφείου.
- iii. Αναλώσιμα εργαλεία και εξαρτήματα.
- iv. Αυτοτελή μηχανήματα ή εργαλεία ή άλλος εξοπλισμός των οποίων η αξία είναι χαμηλότερη των €100.00.
- v. Οχήματα τα οποία θα χρησιμοποιούνται για την μεταφορά/ διακίνηση τελικών προϊόντων/ εμπορευμάτων ή/και προσωπικού.
- vi. Η αγορά οχημάτων των οποίων το επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει τις €500,000.00.

³ ΟJ L 124, 20.5.2003, p. 36–41

⁴ ΟJ L 435 06.12.2021, p. 262

⁵ ΕΕ L 193 30.7.2018, p. 1

⁶ Αφορούν σε θέματα διάπραξης σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, σοβαρών παραλείψεων όσον αφορά στην συμμόρφωση προς βασικές υποχρεώσεις κατά την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ νομικών δεσμεύσεων ή/και σε θέματα δημιουργίας οντότητας υπαγόμενης σε διαφορετική δικαιοδοσία για σκοπούς καταστράτηξης των υποχρεώσεων που απορρέουν από το φορολογικό ή κοινωνικό δίκαιο ή άλλες νομικές υποχρεώσεις

Μια ΜμΕ δεν θα δικαιούται χορηγία από το παρόν Μέτρο σε περίπτωση που θα έχει ήδη εγκριθεί για οποιαδήποτε επιχορήγηση από άλλο Μέτρο Ενισχύσεων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

10. Ανώτατο ποσό χορηγίας και ελάχιστο ύψος επένδυσης:

Το μέγιστο συνολικό ποσό χορηγίας που μπορεί να παραχωρηθεί σε μια ΜμΕ ανέρχεται σε €400,000.00, ενώ το ελάχιστο ποσό της προτεινόμενης επένδυσης (επιλέξιμες δαπάνες) για το οποίο μπορεί να παραχωρηθεί ενίσχυση είναι €30,000.00.

11. Διαδικασία εφαρμογής του Μέτρου:

Η υλοποίηση του Μέτρου αποτελείται από τα εξής στάδια:

- i. Δημόσια πρόσκληση υποβολής αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους Δικαιούχους.
- ii. Υποβολή αιτήσεων από τους δυνητικούς Δικαιούχους κατά την περίοδο υποβολής των αιτήσεων.
- iii. Έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής από την Αρμόδια Αρχή.
- iv. Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των υποβαλλομένων αιτήσεων που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης του Μέτρου.
- v. Ενημέρωση των αιτητών για έγκριση ή απόρριψη της αίτησης τους.
- vi. Ο κατάλογος των προτάσεων που θα ενταχθούν στο Μέτρο θα επικυρώνεται από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.
- vii. Υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής και των αιτητών (Δικαιούχων), που θα ενταχθούν στο Μέτρο, εντός ενός (1) μήνα από την ημερομηνία της εγκριτικής επιστολής.
- viii. Υλοποίηση του έργου από το Δικαιούχο, εντός δεκαεσσάρων (14) μηνών από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης.
- ix. Καταβολή χορηγίας προς το Δικαιούχο.

12. Τρόπος καταβολής της Χορηγίας του Μέτρου προς τους Δικαιούχους:

Η καταβολή χορηγίας προς τους Δικαιούχους θα έχει την μορφή χρηματοδοτικών ενισχύσεων και θα πραγματοποιείται σε τρεις (3) Φάσεις:

- i. Φάση Α': Υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης
Προκαταβολή που θα καλύπτει μέχρι 40% της εγκεκριμένης Δημόσιας Ενίσχυσης.
- ii. Φάση Β': Μετά την υλοποίηση και πιστοποίηση δαπανών πέραν του 40% και μέχρι 60% του έργου.
Χορηγία που αντιστοιχεί στο πιστοποιημένο επιλέξιμο κόστος, αφαιρούμενης τυχόν προκαταβολής και νοουμένου ότι το ποσό της επιλέξιμης επένδυσης υπερβαίνει το κατώτατο όριο επένδυσης των €30,000.00.
- iii. Φάση Γ': Μετά την ολοκλήρωση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, των στόχων του και της έναρξης λειτουργίας της επιχείρησης.
Χορηγία επί του υπόλοιπου επιλέξιμου κόστους που υλοποιήθηκε και πιστοποιήθηκε.

13. Άλλες βασικές προϋποθέσεις εφαρμογής του Μέτρου:

Βάσει του Άρθρου 2, σημείο 23 (2.23) του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 οι επιλέξιμες δαπάνες, Μηχανήματα, Εξοπλισμός, Οχήματα, των οποίων οι εργασίες άρχισαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης είναι μη επιλέξιμες στην ολότητα τους. Ως έναρξη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου θα θεωρείται η πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για την παραγγελία μηχανήματων, εξοπλισμού ή οχημάτων.

Η αίτηση/πρόταση θα πρέπει να υποβληθεί εντός της τεθείσας από την πρόσκληση προθεσμίας και στα τυποποιημένα έντυπα του ηλεκτρονικού συστήματος, όπως προβλέπεται στην πρόσκληση. Μαζί με την αίτηση θα πρέπει να υποβάλλονται όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά / πιστοποιητικά / έγγραφα όπως και η μελέτη σκοπιμότητας. Η μελέτη σκοπιμότητας είναι απαραίτητη για όλες τις επιχειρήσεις, νέες και για υφιστάμενες και να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης / μοντέλου της επιχείρησης και το χάρτη πορείας για μετατροπή της σε κυκλικό επιχειρηματικό μοντέλο.

Η επένδυση είναι σύμφωνη με την ενωσιακή και με την εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική προστασία και όπου απαιτείται να γίνεται εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ και την εθνική νομοθεσία (Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι του 2018 και 2021).

Οι επενδύσεις, στα πλαίσια του παρόντος Μέτρου, είναι συμβατές με τις πρόνοιες των Κανονισμών της ΕΕ για τις χρηματοδοτήσεις που στηρίζονται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ και, κατ' επέκταση, και από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, βάσει των πιο κάτω Κανονισμών:

- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
- Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Φεβρουαρίου 2023 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241,
- Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18^{ης} Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

Επιπρόσθετα, οι επενδύσεις είναι σύμφωνες με τα Άρθρα 15 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, για την τήρηση της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» σύμφωνα με την έννοια του Άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 18^{ης} Ιουνίου 2020 και όπου απαιτείται συμμόρφωση με οριζόντιες και ειδικές απαιτήσεις.

Η χρηματοδότηση, εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς το έργο, αφορά μη επιστρεπτές επιχορηγήσεις επιλέξιμων δαπανών.

Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. Η Έφορος, βάσει του Άρθρου 9Α (α) του Νόμου, αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Άρθρο 10 του Νόμου, τις Κρατικές Ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Ένωση, δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2015⁷, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ.

2. Ύπαρξη Κρατικής Ενίσχυσης:

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 του Νόμου, «Κρατική Ενίσχυση» σημαίνει κάθε Μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ, με βάση το οποίο «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

Το Μέτρο συνιστά Κρατική Ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά όλα τα κριτήρια του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ, ως ακολούθως:

- i. Χορηγείται με Κρατικούς Πόρους αφού οι προβλεπόμενες από το Μέτρο ενισχύσεις χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, λόγω του ότι οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τίθενται στη διάθεση και τον έλεγχο των Κρατών Μελών της ΕΕ.
- ii. Συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα προς τους Δικαιούχους καθώς το Κράτος καλύπτει δαπάνες των ίδιων των επιχειρήσεων, τις οποίες υπό κανονικές συνθήκες επωμίζονται στο σύνολό τους οι ίδιες.
- iii. Είναι επιλεκτικό, καθότι συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων, δηλαδή των ΜμΕ που πληρούν τους όρους συμμετοχής που καθορίζονται αποκλειστικά στο Μέτρο.
- iv. Νοθεύει τον ανταγωνισμό σε βαθμό επηρεασμού των ενδοενοσιακών συναλλαγών, διότι παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα σε ΜμΕ μόνο, οποιονδήποτε δραστηριοτήτων, καθώς οι Δικαιούχοι ασκούν οικονομικές δραστηριότητες που είναι ανοιχτές στον ανταγωνισμό και είναι αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ των Κρατών Μελών της ΕΕ.

3. Συμβατότητα της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά:

Η νομική βάση για την αξιολόγηση της κοινοποιηθείσας Κρατικής Ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014⁸. Σύμφωνα με το Άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, τα Καθεστώτα Ενισχύσεων που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου I του εν λόγω Κανονισμού καθώς και τις ειδικές προϋποθέσεις για την αντίστοιχη κατηγορία ενισχύσεων που προβλέπονται στο Κεφάλαιο III του ίδιου Κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 107, παράγραφος 2 ή 3 της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται της υποχρέωσης κοινοποίησης που προνοείται από το Άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

Οι ειδικές προϋποθέσεις του Κανονισμού, οι οποίες θα πρέπει να διέπουν την κατηγορία ενισχύσεων, στην οποία ανήκει το Μέτρο, καθορίζονται στο Άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 με τίτλο: «Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία».

Σημειώνεται ότι μέρος του συνολικού Μέτρου εφαρμόζεται ως Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας (De Minimis) βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831, για το οποίο δεν χρειάζεται η έγκριση της Εφόρου, βάσει των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμου του 2001 μέχρι 2020.

4. Η Έφορος, αφού αξιολόγησε το Μέτρο, σύμφωνα με τις πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών, κατέληξε στα εξής.

4.1. Ως προς την εκπλήρωση των προϋποθέσεων των Κεφαλαίων I και II του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 σημειώνονται τα εξής:

i. Πεδίο εφαρμογής:

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 εφαρμόζεται σε όλους τους οικονομικούς κλάδους με συγκεκριμένες εξαιρέσεις που αναφέρονται στο Άρθρο 1 «Πεδίο Εφαρμογής». Το εν λόγω Μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Με βάση το Άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Μέτρου, οι επιχειρήσεις που πληρούν τις πιο κάτω προϋποθέσεις:

- Σημείο 4, στοιχείο α): Το Μέτρο δεν εφαρμόζεται σε καθεστώτα ενισχύσεων που αποκλείουν τις επιχειρήσεις, κατά των οποίων εκκρεμεί εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, η οποία κήρυξε μια ενίσχυση παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
Στον Οδηγό του Μέτρου συμπεριλαμβάνεται η πρόνοια αυτή.
- Σημείο 4, στοιχείο γ): Το Μέτρο δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 2, σημείο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
Στον Οδηγό του Μέτρου συμπεριλαμβάνεται η πρόνοια αυτή.
- Σημείο 5: Κρίνεται ότι τόσο οι ενισχύσεις που προβλέπει το Μέτρο όσο και οι όροι που τις συνοδεύουν καθώς και η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους δε συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που να το καθιστά παράνομο στο σύνολό του.

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 εφαρμόζεται σε όλους τους οικονομικούς κλάδους και αφορά ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (Άρθρο 1, σημείο 1, στοιχείο γ) με συγκεκριμένες εξαιρέσεις που αναφέρονται στο Άρθρο 1. Το Μέτρο

⁷ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 248, της 24.9.2015, σ.1.

⁸ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 156 της 20.6.2017, σ.1

καλύπτει τους τομείς δραστηριοτήτων των ΜμΕ, όπως περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της ΣΛΕΕ και συνεπώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Επιπρόσθετα στο Μέτρο, συμπεριλαμβάνεται η πρόνοια ότι στις επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν περιλαμβάνονται οι πιο κάτω:

- Δραστηριότητες που σχετίζονται με τους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (Άρθρο 1, σημείο 3, στοιχείο α).
- Δραστηριότητες που σχετίζονται με την παραγωγή οίνων και ξύδι από οίνο που περιλαμβάνονται στο Μέρος ΙΙ του Παραρτήματος VII του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013.

ii. Όρια κοινοποίησης:

Σύμφωνα με τα όρια κοινοποίησης που θέτει ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, Άρθρο 4 «Όρια Κοινοποίησης», στο παρόν Μέτρο δεν γίνεται οποιαδήποτε υπέρβαση των ορίων που αναφέρει ο εν λόγω Κανονισμός.

Το μέγιστο συνολικό ποσό χορηγίας που μπορεί να παραχωρηθεί σε μια ΜμΕ ανέρχεται σωρευτικά σε €400,000.00. Συγκεκριμένα, στο Άρθρο 2, σημείο 1, στοιχείο ιθ) του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, αναφέρει ότι ο εν λόγω Κανονισμός «δεν εφαρμόζεται στις επενδυτικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, που υπερβαίνουν το όριο των €30,000,000.00 ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο». Στο εν λόγω Μέτρο δεν ενδέχεται να ξεπεραστεί το πιο πάνω όριο, λόγω του ότι ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου ανέρχεται στα €14,400,000.00, ποσό πολύ πιο μικρότερο από το πιο πάνω όριο.

Ως εκ τούτου, οι επενδύσεις του Μέτρου βάσει του Άρθρου 47, «Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία», δεν επηρεάζονται από το όριο του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Συνεπώς, το Μέτρο πληροί την προϋπόθεση των «Ορίων Κοινοποίησης».

iii. Διαφάνεια:

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, σύμφωνα με το Άρθρο 5 «Διαφάνεια των Ενισχύσεων» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για τις οποίες είναι δυνατός ο ακριβής υπολογισμός του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης εκ των προτέρων χωρίς να είναι αναγκαία η διενέργεια αξιολόγησης κινδύνου και οι οποίες χαρακτηρίζονται ως «Διαφανείς Ενισχύσεις».

Ως «ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης» στο Άρθρο 2, σημείο 22, του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ορίζεται το «ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων».

Οι ενισχύσεις που θα χορηγήσει η Αρμόδια Αρχή είναι υπό την μορφή άμεσης επιχορήγησης και χαρακτηρίζονται ως διαφανείς, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 5, σημείο 2, στοιχείο α) του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Στον Οδηγό του Μέτρου, στις παραγράφους 10.9.6, 10.9.7 και 10.9.8, υπάρχουν οι σχετικές πρόνοιες. Δηλαδή, προνοείται ότι όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων και επιπρόσθετα ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) δεν είναι επιλέξιμος για ενίσχυση. Επίσης, το ύψος των δαπανών τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο.

Συνεπώς, το Μέτρο πληροί την προϋπόθεση της «Διαφάνειας».

iv. Χαρακτήρας κινήτρου:

Με βάση το σημείο 1 του Άρθρου 6 «Χαρακτήρας Κινήτρου» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 οι ενισχύσεις θα πρέπει να έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου σύμφωνα με το σημείο 2 του εν λόγω Άρθρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης πριν από την «έναρξη των εργασιών» για το έργο ή την δραστηριότητα στην οποία αφορά η ενίσχυση και η οποία να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται.

Η «έναρξη των εργασιών», σύμφωνα με το Άρθρο 2, σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, θεωρείται ως «το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών».

Στον Οδηγό του Μέτρου στο σημείο 10.9.3 αναφέρεται ότι, «οι δαπάνες (Μηχανήματα/ Εξοπλισμός ή/και Οχήματα) των οποίων οι εργασίες άρχισαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης είναι μη επιλέξιμες στην ΟΛΟΤΗΤΑ τους.».

Ως έναρξη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου θα θεωρείται η πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για την παραγγελία των Μηχανημάτων, του Εξοπλισμού, των Οχημάτων, εκτός των προκαταρκτικών μελετών σκοπιμότητας που συμπεριλαμβάνονται στις επιλέξιμες δαπάνες, εάν τιμολογήθηκαν μετά τις 1.9.2023. Ωστόσο, δεδομένου ότι, βάσει του ορισμού της έναρξης εργασιών, οι μελέτες σκοπιμότητας που συνδέονται με την επένδυση δεν θεωρούνται ως έναρξη εργασιών, και η εκ των υστέρων ενίσχυση τους δεν επηρεάζει τον χαρακτήρα κινήτρου του Μέτρου.

Συνεπώς ο Χαρακτήρας Κινήτρου ενυπάρχει στο Μέτρο.

v. Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες:

Σύμφωνα με το σημείο 1 του Άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 «Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες» αναφέρει ότι, «για τον υπολογισμό της έντασης και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα».

Στην παράγραφο 10.8 του Οδηγού του Μέτρου γίνεται ακριβής αναφορά στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών όπως και στην ένταση της ενίσχυσης (ποσοστά) που θα εφαρμόζονται ανά δραστηριότητα της επιχείρησης.

Οι συγκεκριμένες πρόνοιες του Κανονισμού ικανοποιούνται όπως προαναφέρθηκε και στην παράγραφο Γ. 4. 4.1. iii., «Διαφάνεια» της παρούσας Απόφασης.

vi. Σώρευση:

Σύμφωνα με το Άρθρο 8 «Σώρευση» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, για να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι ανώτατες εντάσεις ενίσχυσης και τα ανώτατα ποσά ενίσχυσης που καθορίζονται στο Κεφάλαιο III του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, «λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των Κρατικών Ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα, στο ενισχυόμενο έργο ή στην επιχείρηση».

Επιπρόσθετα, πληρούνται οι πρόνοιες των σημείων 3 και 5 του εν λόγω Άρθρου, οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στον Οδηγό του Μέτρου στην παράγραφο 9.3.

Συγκεκριμένα:

- Το σημείο 3 αναφέρει ότι η Σώρευση Ενισχύσεων από Κρατικούς ή άλλους Ενωσιακούς πόρους επιτρέπεται εφόσον αυτές δεν αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή όταν αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες και το σύνολό τους δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης.
- Το σημείο 5 αναφέρει ότι οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δεν σωρεύονται με οποιοσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο σχετικό άρθρο του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Επιπρόσθετα, στον Οδηγό Μέτρου, στις παραγράφους 7.7 και 9.3, υπάρχει επιπρόσθετη πρόνοια που απαγορεύει σε μια ΜμΕ που εγκρίθηκε για οποιαδήποτε επιχορήγηση από άλλο Μέτρο Ενισχύσεων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, να μην δικαιούται χορηγία από το παρόν Μέτρο. Ως εκ τούτου, η ενίσχυση που θα λαμβάνεται στα πλαίσια του παρόντος Μέτρου βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831, δεν δύναται να σωρευθεί με άλλες κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

Συνεπώς οι πρόνοιες του Μέτρου που ρυθμίζουν τη Σώρευση ενισχύσεων είναι σύμφωνες με το Άρθρο 8 «Σώρευση» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

vii. Δημοσίευση και Πληροφορίες:

Με βάση το σημείο 1 του Άρθρου 9 «Δημοσίευση και Πληροφορίες» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, το Κράτος Μέλος μεριμνά ώστε να δημοσιεύονται στην εφαρμογή Transparency Award Module της Επιτροπής⁹ ή σε ενιαίο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο:

- α) οι συνοπτικές πληροφορίες που αναφέρονται στο Άρθρο 11 «Υποβολή Εκθέσεων» με τον τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο Παράρτημα II ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές,
- β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 11, ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο,
- γ) οι πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα III για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα €100.000.00.

Στο Οδηγό του Μέτρου, στην παράγραφο 6.1, η Αρμόδια Αρχή αναφέρει ότι η πρόσκληση θα ανακοινώνεται δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης και στη παράγραφο 11.1, η υποβολή των αιτήσεων θα πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω συγκεκριμένης ιστοσελίδας, όπου θα παρέχονται οι πιο πάνω πληροφορίες σχετικά με το Μέτρο.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται πιο πάνω και όπως παρουσιάζονται και στο Άρθρο 9, σημείο 1, στοιχείο γ) του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, θα πρέπει να οργανώνονται και να είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο, όπως περιγράφεται και στο Παράρτημα III του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να επιτρέπονται λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης των πιο πάνω όπως και λήψης αρχείων και οι πληροφορίες θα πρέπει να δημοσιεύονται εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και να παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον δέκα (10) έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

Η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να τηρήσει τις πιο πάνω υποχρεώσεις.

viii. Υποβολή Εκθέσεων:

Με βάση το σημείο 1, στοιχείο α) του Άρθρου 11 «Υποβολή Εκθέσεων» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, οι συνοπτικές πληροφορίες του Μέτρου θα πρέπει να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Μέτρου, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος κοινοποίησης της Επιτροπής (SANI2), σύμφωνα με τον τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο Παράρτημα II του εν λόγω Κανονισμού.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή ο σύνδεσμος που θα παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του Μέτρου Ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεών του.

Η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να τηρήσει τις πιο πάνω υποχρεώσεις.

ix. Παρακολούθηση:

Σύμφωνα με το Άρθρο 12 «Παρακολούθηση» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που είναι αναγκαία για να διαπιστωθεί αν πληρούνται οι όροι που θεσπίζονται στον παρόντα Κανονισμό. Οι εν λόγω φακέλοι θα πρέπει να παραμένουν διαθέσιμοι επί τουλάχιστον δέκα (10) έτη από την ημερομηνία χορήγησης είτε της ad hoc ενίσχυσης είτε της τελευταίας ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος ενισχύσεων.

Η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να τηρήσει τις πιο πάνω υποχρεώσεις.

⁹ Δημόσια αναζήτηση στη βάση δεδομένων «Διαφάνεια των Κρατικών Ενισχύσεων», η οποία είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=el>

χ. Διάρκεια:

Το Σχέδιο θα εφαρμοσθεί κατά την περίοδο 2024 – 2026, περίοδος εφαρμογής του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) Κύπρου 2022 – 2026. Η διάρκεια του Μέτρου έχει συμπεριληφθεί ρητά στο Μέτρο και περιορίζεται εντός της περιόδου ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, δηλαδή μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Σημειώνεται ότι, εάν η Αρμόδια αρχή επιθυμεί να παρατείνει την εφαρμογή του Μέτρου πέραν της πιο πάνω ημερομηνίας, θα πρέπει, να κοινοποιήσει εγκαίρως στην Έφορο την παράταση του Μέτρου, έτσι ώστε να αξιολογηθεί η συμβατότητά του με τους όρους του Κανονισμού, όπως αυτός θα έχει διαμορφωθεί.

4.2. Ως προς την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου III του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 σημειώνεται ότι το Μέτρο καλύπτει δαπάνες που εμπίπτουν στο Άρθρο 47 «Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία» του εν λόγω Κανονισμού.

Η αξιολόγηση της συμβατότητας του Μέτρου με τις, σχετικές με αυτό, προϋποθέσεις που θέτει το Άρθρο 47, έχει ως ακολούθως:

i. Το σημείο 1 του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 προνοεί ότι «Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων και την κυκλικότητα συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I».

Στο Μέτρο τηρείται η πιο πάνω πρόνοια.

ii. Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που εντάσσονται στο παρόν Άρθρο είναι οι ακόλουθες:

- Καινούργια μηχανήματα και άλλος καινούργιος εξοπλισμός που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της επιχείρησης και θα συνδέονται άμεσα με επενδύσεις για την μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία.
- Καινούργια οχήματα που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της επιχείρησης και θα συνδέονται άμεσα με επενδύσεις για την μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία.
- Στις περιπτώσεις ιδιοκατασκευών, θα λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς χορηγίας μόνο το πραγματικό κόστος των υλικών κατασκευής, το οποίο θα τεκμηριώνεται με τα τιμολόγια/ παραστατικά αγοράς τους.

Τα πιο κάτω δεν θα θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες και δεν θα χορηγείται οποιαδήποτε ενίσχυση για αυτά:

- Μεταχειρισμένα ή επισκευασμένα μηχανήματα και εξοπλισμός ή / και ανταλλακτικά για επιδιόρθωση υφιστάμενων μηχανημάτων.
- Έπιπλα και εξοπλισμός γραφείου.
- Αναλώσιμα εργαλεία και εξαρτήματα.
- Αυτοτελές μηχανήματα ή εργαλεία ή άλλος εξοπλισμός των οποίων η αξία είναι χαμηλότερη των €100.00.
- Οχήματα τα οποία θα χρησιμοποιούνται για την μεταφορά/ διακίνηση τελικών προϊόντων/ εμπορευμάτων ή/και προσωπικού.

iii. Πληρούνται όλα τα στοιχεία για την μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία, που αφορούν στο σημείο 2 του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014. Συγκεκριμένα στην παράγραφο 10.1 του Οδηγού του Μέτρου περιλαμβάνονται όλες οι ενισχύσεις που χορηγούνται για τις ακόλουθες επενδύσεις:

- Επενδύσεις που βελτιώνουν την αποδοτική χρήση των πόρων:
 - ο μέσω της καθαρής μείωσης των πόρων που καταναλώνονται για την παραγωγή δεδομένης ποσότητας προϊόντος σε σύγκριση με προϋπάρχουσα παραγωγική διαδικασία που χρησιμοποιείται από τον δικαιούχο
 - ο μέσω της αντικατάστασης πρωτογενών πρώτων υλών ή υλικού τροφοδοσίας με δευτερογενείς (επαναχρησιμοποιούμενες ή ανακτημένες, μεταξύ άλλων ανακυκλωμένες) πρώτες ύλες ή υλικό τροφοδοσίας
- Επενδύσεις για την πρόληψη και τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων, την προεπεξεργασία για επαναχρησιμοποίηση, την απορρύπανση και την ανακύκλωση των αποβλήτων που παράγονται από τον δικαιούχο ή επενδύσεις για την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την απορρύπανση και την ανακύκλωση αποβλήτων που παράγονται από τρίτους και τα οποία σε διαφορετική περίπτωση θα είχαν μείνει αχρησιμοποίητα.
- Επενδύσεις για τη συλλογή, τη διαλογή, την απορρύπανση, την προεπεξεργασία και την επεξεργασία άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών που παράγονται από τον δικαιούχο ο ή από τρίτους και τα οποία διαφορετικά θα παρέμεναν αχρησιμοποίητα ή θα χρησιμοποιούνταν με λιγότερο αποδοτικό ως προς τους πόρους τρόπο
- επενδύσεις που αφορούν τη χωριστή συλλογή και διαλογή αποβλήτων με σκοπό την προετοιμασία τους για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση.

iv. Οι ενισχύσεις για εργασίες διάθεσης και ανάκτησης στο πλαίσιο της παραγωγής ενέργειας αποκλείονται στον Οδηγό του Μέτρου στην παράγραφο 10.3 και επομένως δεν είναι επιλέξιμες στο παρόν Μέτρο.

Ως εκ τούτου πληρείται το σημείο 3, του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

v. Στον Οδηγό του Μέτρου στην παράγραφο 10.2 αναφέρεται αυτούσια η προϋπόθεση του σημείου 4 του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, όπου «η ενίσχυση δεν απαλλάσσει τις επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα από τυχόν δαπάνες ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με την επεξεργασία αποβλήτων και βαρύνουν τις εν λόγω επιχειρήσεις βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, ή από δαπάνες που θα πρέπει να θεωρούνται συνήθεις δαπάνες για μια επιχείρηση», επομένως πληρείται το πιο πάνω σημείο.

vi. Το σημείο 5 του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, πληρείται εφόσον επιβεβαιώνεται στον Οδηγό του Μέτρου στην παράγραφο 10.4 ότι η ενίσχυση δεν θα παρέχει οποιαδήποτε κίνητρα για την παραγωγή αποβλήτων ή την αυξημένη χρήση πόρων.

vii. Οι επενδύσεις που σχετίζονται με τεχνολογίες που αποτελούν ήδη επικερδή καθιερωμένη εμπορική πρακτική σε ολόκληρη την Ένωση δεν είναι επιλέξιμες στο παρόν Μέτρο όπως γίνεται αναφορά στην παράγραφο 10.5 του Οδηγού του Μέρου.

Βάσει των Κατευθυντήριων Γραμμών για το περιβάλλον το σημείο 235 αναφέρει ότι «Η επένδυση πρέπει να υπερβαίνει τις καθιερωμένες εμπορικές πρακτικές που κατά γενικό κανόνα εφαρμόζεται σε ολόκληρη την Ένωση και όλες τις τεχνολογίες», όπου σημαίνει ότι από τεχνολογική άποψη, η επένδυση θα πρέπει να οδηγεί σε υψηλότερο βαθμό ανακυκλωσιμότητας ή σε υψηλότερη ποιότητα του ανακυκλωμένου υλικού σε σύγκριση με τη συνήθη πρακτική.

Το σημείο 6, του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 πληρείται στον Οδηγό του Μέρου.

viii. Στο σημείο 7 του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, γίνεται αυτούσια αναφορά στα αντιπαραδείγματα όπου αναφέρουν ότι οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέρου θα είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που προκύπτουν από τη σύγκριση των συνολικών επενδυτικών δαπανών του έργου με εκείνες ενός λιγότερο φιλικού προς το περιβάλλον έργου ή δραστηριότητας. Τα αντιπαραδείγματα αφορούν τα ακόλουθα:

α) αντιπαραδείγμα που συνίσταται σε συγκρίσιμη επένδυση η οποία θα μπορούσε αξιόπιστα να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο νέας ή προϋπάρχουσας παραγωγικής διαδικασίας χωρίς ενίσχυση και η οποία δεν επιτυγχάνει το ίδιο επίπεδο αποδοτικής χρήσης των πόρων

β) αντιπαραδείγμα που συνίσταται σε επεξεργασία των αποβλήτων με βάση μέθοδο επεξεργασίας που βρίσκεται χαμηλότερα στην τάξη προτεραιότητας την οποία καθιερώνει η ιεράρχηση των αποβλήτων που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ ή σε επεξεργασία των αποβλήτων, άλλων προϊόντων, υλικών ή ουσιών με λιγότερο αποδοτικό τρόπο ως προς τη χρήση των πόρων

γ) αντιπαραδείγμα που συνίσταται σε συγκρίσιμη επένδυση σε συμβατική διαδικασία παραγωγής που χρησιμοποιεί πρωτογενείς πρώτες ύλες ή υλικό τροφοδοσίας, εάν το ληφθέν δευτερογενές (επιαναχρησιμοποιούμενο ή ανακτημένο) προϊόν μπορεί να υποκατασταθεί από τεχνική και οικονομική άποψη από το πρωτογενές προϊόν.

Στις περιπτώσεις που αφορούν τα αντιπαραδείγματα α) και γ) πιο πάνω, το αντιπαραδείγμα θα πρέπει να αντιστοιχεί σε επένδυση με συγκρίσιμη παραγωγική ικανότητα και διάρκεια που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα. Το αντιπαραδείγμα πρέπει να είναι αξιόπιστο υπό το πρίσμα των νομικών απαιτήσεων, των συνθηκών της αγοράς και των κινήτρων.

Οι σχετικές πρόνοιες του σημείου 7 του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, που αφορούν τα αντιπαραδείγματα πιο πάνω πληρούνται στο εν λόγω Μέτρο.

Επιπρόσθετα, γίνεται και αναφορά στις περιπτώσεις ήδη υφιστάμενων εγκαταστάσεων όπου η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση πρόσθετου κατασκευαστικού στοιχείου για την οποία δεν υπάρχει λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον ισοδύναμο ή όταν ο αιτών της ενίσχυσης μπορεί να αποδείξει ότι δεν θα πραγματοποιηθεί επένδυση χωρίς την ενίσχυση, τότε οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες. Η εν λόγω πρόνοια περιλαμβάνεται στον Οδηγό του Μέρου και επομένως πληρείται η σχετική πρόνοια του σημείου 7 του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Το σημείο 7, του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 πληρείται στον Οδηγό του Μέρου στην παράγραφο 10.6.

ix. Η ανώτατη ένταση ενίσχυσης που προνοείται στο παρόν Μέτρο καθορίζεται στο 50% για όλες τις κατηγορίες των ΜμΕ (πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις) και η οποία δεν υπερβαίνει το ποσοστό που προνοείται στο σημείο 8, του Άρθρου 47.

Επομένως, το Μέτρο είναι σύμφωνο με την πρόνοια του εν λόγω Άρθρου.

x. Το σημείο 9 του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Μέρου.

xi. Σύμφωνα με σημείο 10 του Άρθρου 47, του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, «δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ. Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου».

Ο όρος αυτός έχει συμπεριληφθεί στον Οδηγό του Μέρου, στην παράγραφο 10.7.

xii. Συνεπώς, οι προϋποθέσεις του Άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, ικανοποιούνται στον Οδηγό του Μέρου.

Δ. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Η Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, αποφασίζει ως ακολούθως:

1. Το κοινοποιηθέν Μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο Κυκλικής Οικονομίας στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ)» πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, σημείο 1, της ΣΛΕΕ και συνεπώς συνιστά Κρατική Ενίσχυση.
2. Το Μέτρο κρίνεται ως συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 και ως εκ τούτου, βάσει του Άρθρου 9Α (α) του Νόμου, εγκρίνεται υπό τους εξής όρους:
 - i. Την τήρηση των προϋποθέσεων του Άρθρου 9 «Δημοσίευση και πληροφορίες» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
 - ii. Την τήρηση των προϋποθέσεων του Άρθρου 11 «Υποβολή εκθέσεων» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
 - iii. Την τήρηση των προϋποθέσεων του Άρθρου 12 «Παρακολούθηση» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
3. Ως προς το ενδεχόμενο να υπάρχει αύξηση στον προϋπολογισμό του Μέρου πέραν του 20%, εφιστάται η προσοχή της Αρμόδιας Αρχής στο Άρθρο 4, σημείο 2, στοιχείο α, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, με βάση το οποίο, εάν ο προϋπολογισμός του καθεστώτος αυξηθεί πέραν του 20% αυτό συνιστά μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης και επιβάλλεται η έκδοση νέας Απόφασης από την Έφορο δυνάμει του Άρθρου 10, σημείο 5, στοιχείο β, του

Νόμου και κοινοποίηση συνοπτικών πληροφοριών στην Επιτροπή με βάση το Άρθρο 11, σημείο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2472. Η διαδικασία αυτή θα εφαρμόζεται και οποτεδήποτε η Αρμόδια Αρχή προτίθεται να επιφέρει οποιαδήποτε άλλη τροποποίηση σε Μέτρο ή Μέτρα η οποία κρίνεται από την Έφορο με βάση το Άρθρο 10, σημείο 5, στοιχείο α, του Νόμου ως ουσιώδης, και θα είναι ικανή να επηρεάσει την εκτίμηση του συμβιβασμού του εκάστοτε Μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά.

4. Το Μέτρο θα τεθεί σε ισχύ μετά τη δημοσίευση της παρούσας Απόφασης της Εφόρου στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας και μετά την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της Κυπριακής Δημοκρατίας.
5. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Λευκωσία, 13 Μαρτίου 2024.

ΣΤΕΛΛΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ,
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.001.1036.452.